

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

Folketingets Grønlandsudvalg
Christiansborg
1240 København K

2. oktober 2023

Folketingets Grønlandsudvalg har 8. juni 2023, efter ønske fra Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU), stillet mig følgende spørgsmål nr. 60 (alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Hvor meget opgjort i værdier og antal, besidder det offentlige Danmark og dets institutioner, af historiske, arkæologiske, geologiske, og lignende genstande og værdier, som har Grønland og dets geografiske område som oprindelsesland? Heri spørges til det kendte antal og værdi, af enhver opgjort enhed med oprindelsessted i Grønland. Heri skal forståelsen af det offentlige Danmark inkludere direkte eller indirekte underliggende institutioner, som inkluderer enheder, der er finansieret direkte eller indirekte af Staten, og skal i almindelig forstand inkludere forsknings- og uddannelsesinstitutioner, museer, og lignende, som huser eksempelvis Geologisk Museum med meteoritter fra Grønland, og dinosaur fossiler fra Grønland, som befinder sig på danske museer.

Svar:

Jeg skal indledningsvis bemærke, at en samlet opgørelse over antal og værdi af alle historiske, arkæologiske, geologiske og lignende genstande og værdi i det offentlige Danmarks besiddelse, som har Grønland og dets geografiske område som oprindelsesland, er en meget omfattende opgave, som ikke kan gennemføres inden for rammerne af et folketingsspørgsmål.

I nedenstående er derfor alene opgjort antal genstande for større, systematiske samlinger af museal eller lignende karakter, hvor det er muligt med nogen præcision at angive antallet af genstande med grønlandsk oprindelse. Kulturministeriet har i den sammenhæng indhentet oplysninger fra Nationalmuseet, Statens Naturhistoriske Museum (der bl.a. omfatter Geologisk Museum) og GEUS.

Det er ikke på baggrund af eksisterende oplysninger muligt at give et retvisende billede af antallet af genstande med oprindelse i Grønland i de statsanerkendte museers samlinger.

Det er heller ikke muligt på baggrund af eksisterende oplysninger at give noget skøn over værdien af de nævnte samlinger.

Historiske og arkæologiske genstande er i svaret afgrænset til genstande med egen kulturhistorisk værdi, dvs. ikke dokumentation, arkivalier, afbildninger mv., eller udgivne bøger mv.

Geologiske og lignende genstande er i svaret afgrænset til genstande, som har naturhistorisk, museal værdi. Dvs. meteoritter, fossiler, smykkesten o. lign. Stenprøver, malmprøver, isborekerner, vandprøver mv. er ikke medtaget, og ej heller biologisk materiale.

Der er heller ikke medtaget samlinger, hvor det er oplyst, at de ejes af Grønlands Selvstyre, men opbevares i Danmark.

Nationalmuseet

Nationalmuseet oplyser, at man i samlingen har 57.194 genstandsnumre med oprindelse på Grønland. Et genstandsnummer kan omfatte et eller flere enkeltstykker. Der er hovedsageligt tale om arkæologiske og til dels etnografiske genstande. Det bemærkes, at Nationalmuseet og Grønlands Nationalmuseum i 1982-2001 gennemførte en repatrieringsproces, med hvilken i alt ca. 31.000 genstandsnumre blev tilbageført til Grønlands Nationalmuseum.

Statens Naturhistoriske Museum

Til besvarelsen har Uddannelses- og Forskningsministeriet indhentet oplysninger om samlinger med genstande fra Grønland i henhold til spørgsmålet fra relevante institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, hvilket omfatter Arktisk Institut og universiteterne.

Tabel 1

Samlinger, der indeholder genstande fra Grønland

Samling	Oplyst omfang
Statens Naturhistoriske Museum	
- Vertebrate Paleontology (fossile hvirveldyr)	11.531
- Invertebrate Paleontology Collection (fossile hvirvelløse dyr)	5.867
- Meteoritter	17
- Petrology (sten m.m.)	22.040
- Mineraler	8.048

Anm.: Opgørelse for forskningssamlinger. Enkeltgenstand, der ikke indgår i en forskningssamling, er ikke omfattet, f.eks. enkeltstående gaver eller lignende. Opgørelsen omfatter ikke biologisk væv m.v. samt is-, sten- og jordprøver, herunder borekerner.

Kilde: *Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet*

Det kan oplyses, at de samlinger, der er på universiteterne, herunder Statens Naturhistoriske Museum, er indsamlet med henblik på forskning. Det har stor betydning for forskningen, at forskere har adgang til sammenhængende naturhistoriske samlinger.

Samlingerne bidrager bl.a. til forskning i klimaforandringer. Kun en mindre del af samlingerne har formidlingsværdi, f.eks. til udstillingsbrug.

GEUS

I forlængelse af spørgsmålet har GEUS afgivet oplysninger til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om antallet af prøver fra Grønland i GEUS' besiddelse. GEUS oplyser at være i besiddelse af 437.774 prøver fra Grønland, langt de fleste stenprøver, overfladeprøver, vandprøver mv., som ikke vurderes at være relevante i forhold til spørgsmålet. I ovenstående tal indgår dog også 5.456 genstande i kategorien fossiler og 108 genstande i kategorien smykkesten.

Udover ovenstående oplyser Det Kongelige Bibliotek, at man er i besiddelse af et mindre antal manuskripter, dagbøger og breve mv. fra enkeltpersoner i Grønland.

Med venlig hilsen

Jakob Engel-Schmidt